

Informacje ogólne o egzaminie zawodowym (PP 2019)

- 1.1. Egzamin zawodowy jest przeprowadzany:
 - a. z zakresu danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub w zawodach szkolnictwa branżowego
 - b. na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.
1. Egzamin zawodowy umożliwia uzyskanie:
 - a. certyfikatu kwalifikacji zawodowej – po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie jednej kwalifikacji,
 - b. dyplomu zawodowego – po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiadania wykształcenia zasadniczego zawodowego, wykształcenia zasadniczego branżowego, wykształcenia średniego branżowego lub wykształcenia średniego - odpowiednio do wymaganego dla danego zawodu poziomu wykształcenia
2. Egzamin zawodowy jest przeprowadzany jako egzamin eksternistyczny zawodowy dla osób, które:
 - a. ukończyły gimnazjum albo ośmioletnią szkołę podstawową oraz
 - b. co najmniej dwa lata kształciły się lub pracowały w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego

Egzaminu eksternistycznego zawodowego nie przeprowadza się w zawodach ujętych w „Wykazie zawodów, w których nie przeprowadza się egzaminów eksternistycznych” stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie egzaminów eksternistycznych.

Uwaga: Do egzaminu eksternistycznego zawodowego będą mogły przystąpić osoby, które po raz pierwszy złożą wniosek o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego zawodowego po dniu 31 stycznia 2021 roku.

Do egzaminu przeprowadzanego na zasadach egzaminu eksternistycznego zawodowego przystępują również absolwenci techników i szkół policealnych, absolwenci szkół branżowych I stopnia i szkół branżowych II stopnia oraz osoby, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy, jeżeli przystępują do egzaminu zawodowego w formule 2019 lub jego części po raz trzeci lub kolejny. Zdających tych nie dotyczy wyżej przywołany wykaz zawodów.

3. Egzamin zawodowy – Formuła 2019 jest przeprowadzany zgodnie z przepisami ustawy o systemie oświaty w brzmieniu obowiązującym od 1 września 2019 r. i w oparciu o podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego z 2019 r..

Do egzaminu zawodowego przystępują:

- a. uczniowie branżowych szkół I stopnia niebędący młodocianymi pracownikami,
- b. uczniowie branżowych szkół I stopnia będący młodocianymi pracownikami zatrudnionymi w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem,
- c. uczniowie techników,
- d. słuchacze szkół policealnych,
- e. słuchacze branżowych szkół II stopnia,

4. Uczniowie i słuchacze są informowani przez dyrektora szkoły o obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego odpowiednio w danym roku szkolnym lub danym semestrze nie później niż w terminie 10 dni od dnia rozpoczęcia danego roku szkolnego lub danego semestru. Przystąpienie ucznia i słuchacza do egzaminu zawodowego we wskazanym przez dyrektora szkoły odpowiednio roku szkolnym lub semestrze jest jednym z warunków uzyskania promocji do następnej klasy, na następny semestr lub ukończenia szkoły.

1.2. Charakterystyka egzaminu zawodowego

1. Egzamin zawodowy składa się:
 - a. z części pisemnej polegającej na rozwiązaniu testu pisemnego,
 - b. z części praktycznej polegającej na wykonaniu zadania praktycznego.
 2. Część pisemna egzaminu trwa 60 minut i jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu. Elektroniczny system przeprowadzania egzaminu zawodowego udostępnia szkole, placówce lub centrum, pracodawcy lub podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.
 3. Część praktyczna egzaminu trwa 120, 150, 180, 210 lub 240 minut. Czas trwania egzaminu z danej kwalifikacji jest określony w Informatorze o egzaminie zawodowym dla zawodu, w którym wyodrębniono kwalifikację.
 4. Część praktyczna egzaminu jest przeprowadzana według modelu:
 - **w** - gdy rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa,
 - **wk** - gdy rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa, wykonane z wykorzystaniem komputera,
 - **d** - gdy jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja,
 - **dk** - gdy jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja wykonana z wykorzystaniem komputera.
- Uwaga:** Szczegółowe dane dotyczące organizacji części pisemnej i części praktycznej egzaminu, w tym między innymi czas trwania oraz model, zgodnie z którym jest przeprowadzana część praktyczna egzaminu zawodowego z zakresu poszczególnych kwalifikacji, w których jest przeprowadzany w roku szkolnym 2023/2024 egzamin zawodowy, zawierają tabele rozdziału 2.7. niniejszej Informacji.
- https://cke.gov.pl/images/_KOMUNIKATY/6.2204_PP2019_Informacja%20o_EZ%20-18%20VIII2023.pdf
5. Część pisemna i część praktyczna egzaminu są przeprowadzane w danej szkole, placówce, centrum kształcenia zawodowego, u danego pracodawcy lub w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy lub w miejscu wskazanym przez ten podmiot, posiadających upoważnienie dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej właściwej ze względu na siedzibę danej szkoły, placówki, centrum, miejsce wskazane przez pracodawcę i miejsce prowadzenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego wskazane przez ten podmiot.
 6. Za organizację i przebieg egzaminu zawodowego odpowiada:
 - a. w danej szkole, placówce lub centrum kształcenia zawodowego (zwanym dalej centrum) – dyrektor tej szkoły, placówki lub centrum,
 - b. w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy – osoba kierująca tym podmiotem, lub osoba przez nią wskazana,
 - c. u danego pracodawcy – ten pracodawca, lub osoba przez niego wskazana.

1.3. Termin przeprowadzania egzaminu zawodowego

1. Egzamin zawodowy jest przeprowadzany w terminach ustalonych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, na podstawie harmonogramu ogłoszonego przez Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w komunikacie w sprawie harmonogramu przeprowadzania egzaminu zawodowego w terminie głównym i terminie dodatkowym.
2. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej nie później niż 20 sierpnia ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej komunikat w sprawie harmonogramu przeprowadzania egzaminu zawodowego w danym roku szkolnym, określający: daty przeprowadzania części pisemnej egzaminu w terminie głównym i dodatkowym, daty rozpoczęcia i zakończenia części praktycznej egzaminu w terminie głównym i w dodatkowym oraz terminy ogłaszania wyników z egzaminu i przekazywania certyfikatów kwalifikacji zawodowej i dyplomów zawodowych.
3. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej nie później niż 5 miesięcy przed terminem głównym egzaminu zawodowego w danej sesji ogłasza na stronie internetowej komisji okręgowej termin egzaminu zawodowego obowiązujący na terenie danej komisji okręgowej.
4. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala szczegółowy harmonogram przeprowadzania części praktycznej egzaminu zawodowego, uwzględniając harmonogram określony przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w komunikacie o harmonogramie egzaminu i przekazuje go przewodniczącym zespołów egzaminacyjnych nie później niż na 3 miesiące przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego, określonym w komunikacie.
5. Dyrektor szkoły, placówki, centrum, pracodawca i podmiot, w którym jest przeprowadzany egzamin zawodowy, opracowuje wewnętrzny harmonogram przeprowadzenia części praktycznej egzaminu w danej szkole, placówce, w danym centrum u danego pracodawcy lub w danym podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, uwzględniając harmonogram określony przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.
6. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego nie później niż na 2 tygodnie przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego wskazuje w elektronicznym systemie przeprowadzania egzaminu zawodowego dzień oraz godzinę przystąpienia danego zdającego do części pisemnej egzaminu zawodowego, uwzględniając termin główny przeprowadzania części pisemnej egzaminu zawodowego, określony w komunikacie dyrektora CKE o harmonogramie egzaminu, oraz niezwłocznie informuje tego zdającego o tym terminie.
7. Dyrektor szkoły, do której uczęszcza uczeń lub słuchacz informuje ucznia lub słuchacza o terminie części praktycznej egzaminu zawodowego, a absolwenta – dyrektor szkoły, którą ukończył nie później niż na 1 miesiąc przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego.
8. Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy informuje uczestników tego kursu o miejscu i terminie egzaminu zawodowego nie później niż na 1 miesiąc przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego.

1.4. Miejsce, w którym zdający przystępuje do egzaminu zawodowego

1. Do części pisemnej egzaminu zawodowego:

- a. uczeń (słuchacz) przystępuje w szkole, do której uczęszcza,
- b. absolwent przystępuje w szkole, którą ukończył,
- c. osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy przystępuje w podmiocie prowadzącym kurs lub w miejscu wskazanym przez ten podmiot,

- d. w uzasadnionych przypadkach uczeń, słuchacz, absolwent lub osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy, mogą przystąpić do części pisemnej egzaminu zawodowego w innym miejscu, niż miejsce, o którym mowa w lit. a, b i c, wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.
- e. osoba dorosła, która ukończyła praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych oraz osoba dopuszczona do egzaminu eksternistycznego zawodowego przystępuje w szkole, placówce, centrum, u pracodawcy lub podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, wskazanych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

2. Do części praktycznej egzaminu zawodowego:

- a. Uczeń, słuchacz przystępuje w szkole, do której uczęszcza, albo w placówce albo centrum, w którym odbywa praktyczną naukę zawodu, lub u pracodawcy, u którego odbywa praktyczną naukę zawodu,
- b. absolwent przystępuje w szkole, którą ukończył, albo w placówce albo centrum, w którym odbywał praktyczną naukę zawodu, lub u pracodawcy, u którego odbywał praktyczną naukę zawodu,
- c. osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy, przystępuje w podmiocie prowadzącym ten kurs lub w miejscu wskazanym przez ten podmiot,
- d. w uzasadnionych przypadkach uczeń, słuchacz, absolwent lub osoba, która ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy, mogą przystąpić do części praktycznej egzaminu zawodowego w innym miejscu niż miejsce, o którym mowa w lit. a, b i c, wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.
- e. osoba dorosła, która ukończyła praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych oraz osoba dopuszczona do egzaminu eksternistycznego zawodowego przystępuje w szkole, placówce, centrum, u pracodawcy lub podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy, wskazanych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

3. W szczególnych przypadkach wynikających ze stanu zdrowia lub niepełnosprawności zdającego, na wniosek zdającego oraz za zgodą dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, egzamin zawodowy dla tego zdającego może być przeprowadzony w miejscu innym niż szkoła, placówka, centrum, u pracodawcy lub w podmiocie prowadzącym kwalifikacyjny kurs zawodowy. Wniosek składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej nie później niż na miesiąc przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego, określonym w komunikacie dyrektora CKE w sprawie harmonogramu egzaminu. W uzasadnionych przypadkach wniosek może być złożony w terminie późniejszym.

4. Informację o miejscu egzaminu zawodowego przekazuje:

- uczniowi, słuchaczowi, absolwentowi – odpowiednio dyrektor szkoły, do której uczeń lub słuchacz uczęszcza, a absolwentowi – dyrektor szkoły, którą absolwent ukończył;
- osobie, która uczęszcza na kwalifikacyjny kurs zawodowy lub ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy prowadzony przez dany podmiot – ten podmiot.

5. Przypadki szczególne, w których zdający przystępuje w miejscu wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej i tryb przekazywania zdającym informacji o miejscu egzaminu są opisane w rozdziale 3.7. Informacji.

1.5. Informacja o zadaniach egzaminacyjnych, arkuszach i materiałach egzaminacyjnych dla zdających egzamin zawodowy

Część pisemna egzaminu zawodowego

1. Podczas części pisemnej egzaminu zawodowego zdający otrzymuje kartę identyfikacyjną z danymi umożliwiającymi dostęp do elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym wspomaganym elektronicznie. Kartę identyfikacyjną stanowi kartka papieru formatu co najmniej A5, na której są zamieszczone (wydrukowane) dane zdającego oraz login i hasło. Karta identyfikacyjna może służyć do wykonywania pomocniczych obliczeń lub zapisywania rozwiązań zadań przez zdających.
2. Po zalogowaniu się zdającego do elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego zdającemu jest udostępniany test składający się z 40 zadań egzaminacyjnych zamkniętych, zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna jest poprawna.
3. Zadania egzaminacyjne są wybierane dla każdego zdającego indywidualnie, losowo z bazy zadań egzaminacyjnych prowadzonej przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, według algorytmu ustalonego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.
4. Zadania egzaminacyjne w bazie zadań egzaminacyjnych oraz algorytm, według którego są wybierane, nie są podawane do publicznej wiadomości.

Część praktyczna egzaminu zawodowego

1. Podczas części praktycznej egzaminu zawodowego każdy zdający otrzymuje pakiet egzaminacyjny, w skład którego wchodzi:
 - ARKUSZ EGZAMINACYJNY - broszura zawierająca instrukcję dla zdającego, zadanie egzaminacyjne z dokumentacją do jego wykonania,
 - KARTA OCENY

oraz materiały potrzebne do wykonania zadania egzaminacyjnego. Pakiety egzaminacyjne i materiały niezbędne do wykonania zadania egzaminacyjnego są dostarczone do miejsca przeprowadzania części praktycznej egzaminu.

Przygotowanie, drukowanie, przechowywanie i transport arkuszy egzaminacyjnych i innych materiałów egzaminacyjnych odbywa się w warunkach zapewniających ich ochronę przed nieuprawnionym ujawnieniem.

2. Podczas części praktycznej przeprowadzanej w kwalifikacjach, dla których zadania egzaminacyjne w części praktycznej egzaminu zawodowego są jawne, arkusze egzaminacyjne są drukowane przez odpowiednio dyrektora szkoły, placówki lub centrum, pracodawcę lub podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy, w którym jest przeprowadzana część praktyczna egzaminu zawodowego.
3. Przykładowe zadania egzaminacyjne do części pisemnej wraz z rozwiązaniami i części praktycznej egzaminu zawodowego są zamieszczone w Informatorach o egzaminie zawodowym, dostępnych na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej <https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/egzamin-zawodowy-formula-2019/przykladowe-zadania/>